

โอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร
OPPORTUNITIES FOR THE ELDERLY BUSINESS
THAT WILL LEAD FUTURE SUSTAINABILITY BANGKOK

สุภิญญา วุฒิพันธุ์

สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบท

Supinyu Wuttiphphan

Faculty of Business Administration Program in Management, Ramkhamheang University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาลปี 2559 ที่ช่วยเหลือสังคมผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร 3. เพื่อศึกษาประเภทธุรกิจผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร 4. เพื่อศึกษาถึงโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุ บุตรหลานของผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของธุรกิจผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้สูงอายุ บุตรหลานของผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของธุรกิจ ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 อยู่ในช่วงอายุ 36 - 45 ปี จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 สถานภาพสมรส จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 ลักษณะครอบครัวอาศัยอยู่กับบุตรหลานเท่านั้น จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2

2. ผลการวิจัยความพึงพอใจนโยบายของรัฐบาลปี 2559 ที่ช่วยเหลือสังคมผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าการให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด อันดับแรก คือ การให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยและมาตรการภาษี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 รองลงมา คือ การสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 การบูรณาการระบบบำนาญแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 การออกภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบที่มีอายุตั้งแต่ 15-60 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการจ้างงานผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยความพึงพอใจของประเภทธุรกิจผู้สูงอายุที่ประกอบการอย่างยั่งยืน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรก คือ การใช้บริการธุรกิจธุรกิจด้านนวัตกรรมการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมาคือ ธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 การใช้บริการธุรกิจความงามเพื่อการชะลอวัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 การใช้บริการธุรกิจการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และอยู่ในระดับมาก คือ การใช้บริการธุรกิจให้บริการเดลิเวอรี่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 การใช้บริการธุรกิจ ด้านประกันสุขภาพ ประกันชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 การใช้บริการธุรกิจที่ปรึกษาวางแผนทางการเงินหลังเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 การใช้บริการธุรกิจฟิตเนสเทรนเนอร์เฉพาะทางสำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 การใช้บริการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 การใช้บริการธุรกิจสัตว์เลี้ยงดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ตามลำดับ

4. ผลการวิจัยความพึงพอใจในโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรก คือ ได้รับบริการที่ตรงตามต้องการ ได้รับบริการที่คุ้มค่า ในราคาที่เหมาะสม การให้บริการมีความสะดวกสบาย และอยู่ในระดับมาก คือ การบริการมีขั้นตอนแสดงการให้บริการด้านต่างๆ อย่างชัดเจน พนักงานแสดงกิริยามารยาทสุภาพอ่อนโยน และเต็มใจในการให้บริการทุกครั้ง ตามลำดับ

คำสำคัญ : โอกาสของธุรกิจ, ความยั่งยืน, ผู้สูงอายุ

ABSTRACT

This research study Objective 1. To study demographic factors that influence the opportunities of the elderly business that contribute to sustainability in the future In Bangkok. 2. To study the government's policy in 2016 to help the elderly society that has an influence on the opportunities of the elderly business for sustainability in the future In Bangkok. 3. To study the types of elderly businesses that have an influence on the opportunities of the elderly businesses that contribute to sustainability in the future In Bangkok. 4. To study the opportunities of elderly businesses that contribute to sustainability in the future In Bangkok This research is quantitative research. The sample group used in this research is the elderly, children of the elderly. Elder caregiver or related parties of the elderly business In Bangkok, 400 people by using questionnaires as a tool for data collection The statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D.).

This study found that

1. Population of respondents Found that the elderly Children of the elderly Elder caregiver Or related parties of the business A total of 400 respondents, mostly 262 female, accounting for 66.2%, are in the age range 36-45 years, 182 people, accounting for 47.0%. The marital status is 249 people, representing 65.7%, with an average monthly income of 30,001-40,000 baht, 176 persons, representing 45.1%. The nature of the family resides with children only, 179 people, representing 46.2%.

2. The research result of the satisfaction of the government policy of 2016 in helping the elderly society in Bangkok Overall satisfaction levels Is at the highest level After considering each item Found that the highest level of satisfaction was given to subsistence subsidies for low-income seniors and tax measures. With an average of 4.23, followed by housing for the elderly With an average of 4.22, The integration of the national pension system The average is 4.20, Compulsory savings for workers in the system aged 15-60 years, with an average of 4.20, Housing loans for the elderly and the employment of the elderly With an average of 4.18, respectively.

3. The results of the research on satisfaction of the businesses of the elderly that operate sustainably In Bangkok Overall satisfaction levels Ranked at the highest level, the first is the use of innovative business services to promote and restore health for the elderly. With an average of 4.28, followed by the health food business With an average of 4.26, in using beauty business for anti-aging With an average of 4.26, using services for the elderly care business has an average of 4.25, and is in a high level which is using the delivery service business Having an average of 4.19, using services in the health insurance business, life insurance with an average of 4.18, using the business of financial planning consultants after retirement With an

average equal to With an average of 4.17, in using the fitness trainer business for the elderly With an average of 4.06, using health tourism services With an average of 4.03, using pet services to care for the elderly With an average of 3.98 respectively.

4. The results of the research, satisfaction on the opportunities of the elderly business that cause sustainability in the future In Bangkok Overall satisfaction levels In the highest level, the first is to receive Service that meets your needs With an average of 4.28, and receive good service At a reasonable price With an average of 4.26, providing services that are convenient The average is 4.26, and is in a high level, namely, the service process clearly shows the various services, with an average value of 4.03, The staff show good manners, polite, gentle and willing to provide services every time. With an average of 3.98 respectively.

Keywords : business opportunities, sustainability, elderly

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศทั่วโลกต่างกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุสำหรับประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข ได้ระบุว่า จะเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ โดย สมบูรณ์ภายในปี พ.ศ. 2568 จะต้องเตรียมรับมือกับ การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น (บริษัท บางกอกโพสท์ จำกัด (มหาชน), 2561) ประกอบกับ ภูซพงศ์ โนดไชสง (2561) ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ได้เปิดเผยข้อมูลว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ได้ทำการวิเคราะห์จากฐานข้อมูลจำนวนประชากร ปี พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา ซึ่งพบว่า มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 67.60 ล้านคน เป็นชาย 33.0 ล้านคน เป็น หญิง 34.60 ล้านคน และมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1.30 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.70 ของ จำนวนประชากรทั้งหมด คนวัยทำงานอายุ 15 - 59 ปี จำนวน 44.60 ล้านคน วัยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 11.60 ล้านคน โดยวัยผู้สูงอายุยังคงทำงาน อยู่ราว 3.90 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2564 จะมีประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป สัดส่วนสูงถึง ร้อยละ 20.00 และใน ปี พ.ศ. 2574 ประเทศไทยจะมีประชากรอายุ 60 ปี ขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 28.00 ทั้งนี้ในปัจจุบันสัดส่วนของ วัยทำงานดังกล่าวยังสามารถดูแลผู้สูงอายุได้ 1 ต่อ 4 คน แต่ในปี พ.ศ. 2574 สัดส่วนการดูแลผู้สูงอายุ จะเฉลี่ยที่ 1 : 1 การที่จำนวนผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการใส่ใจดูแลสุขภาพ และการรับโภชนาการที่ดีรวมถึงทางการแพทย์มีการพัฒนา ไปอย่างรวดเร็ว มีความทันสมัย ส่งผลให้ประชากร มีอายุที่ยืนยาวขึ้น เสียชีวิตยากขึ้น แต่การมีชีวิตที่ยืนยาวขึ้นก็ไม่สามารถเป็นเครื่องชี้วัดความสุขหรือ คุณภาพชีวิต ได้ เพราะผู้สูงอายุบางรายก็ต้องพบเจอ กับอาการเจ็บป่วย ถูกกล่เลยจากสังคมและลูกหลาน ไม่มีเงินไว้ใช้จ่ายในบั้นปลายชีวิต ซึ่งปัญหาเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นถึงความไม่พร้อมในการใช้ชีวิตในการ เป็นผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่จะเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุในเร็ววันนี้ก็จะยิ่งสร้างความลำบากให้กับ ผู้ที่ไม่มีความพร้อมในการใช้ชีวิตในสังคมผู้สูงอายุ ในขณะที่การคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยเฉพาะจากภาครัฐก็ยังไม่ค่อยสอดคล้องกับการดูแล ผู้สูงอายุเท่าที่ควร อีกทั้งความทั่วถึงในการดูแล ผู้สูงอายุก็ยังไม่มีความชัดเจนซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ประชาชนโดยทั่วไปไม่สามารถที่จะควบคุมได้ (ภูซพงศ์ โนดไชสง, 2561)

“ผู้สูงอายุ” หรือ กลุ่มประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี เป็นต้นไป ถือว่าเป็นประชากรกลุ่มเฉพาะ ที่มีทั้ง ความเปราะบาง และความเสี่ยง ต้องการกระบวนการพิเศษในการเข้าถึงการเสริมสร้างสุขภาพและสุขภาวะที่ดีในขณะที่ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ เกิดขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2544 ก็มีตัวส่วนสำคัญที่ทำให้อายุคาดเฉลี่ย (Life expectancy) ของคนไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (Life expectancy at birth) ของคนไทยเพิ่มสูงขึ้นทั้งชายและหญิง โดยในช่วงปี พ.ศ. 2543 - 2548 ชายมีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด 68.15 ปี และหญิงมีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด 72.39 ปี ประกอบกับประชากรรุ่นเกิดล้าน (ประชากรที่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2506 - 2526 ซึ่งมีมากกว่า 1 ล้านคนในแต่ละปี) กำลังเคลื่อนเข้าสู่กลุ่มประชากรสูงอายุ (สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2559) (กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2562)

สภาพการณ์แข่งขันของธุรกิจบริการผู้สูงวัย เนื่องจากการขยายตัวของผู้สูงวัยส่งผลให้เกิดธุรกิจที่ให้บริการเฉพาะเจาะจง สำหรับผู้บริ โภคกลุ่มนี้มากขึ้น ความต้องการที่แตกต่างกันของกลุ่มผู้บริ โภคสูงอายุ

ประกอบกับการขยายตัวของเม็ดเงินใช้จ่ายส่งผลให้เกิดธุรกิจบริการใหม่ๆ ซึ่งเห็นได้ในต่างประเทศที่มุ่งเน้นการตอบโต้ภัยการไร้ชีวิตของผู้สูงอายุหลังเกษียณ โดยเฉพาะ เช่น ธุรกิจตัวแทนหางานสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการหารายได้หลังจากเกษียณ ธุรกิจบริการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุที่เข้าไปตรวจเช็คถึงในที่พักอาศัย ธุรกิจบริการขับรถรับส่งคนชราที่ดัดแปลงรถรับส่งให้มีความเหมาะสมและเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนชราโดยเฉพาะ ธุรกิจผู้อำนวยความสะดวกในการถือของในห้างสรรพสินค้าสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่สามารถถือของหนักได้ นอกจากนี้ยังมีกองทุนวางแผนเงินสำรองเลี้ยงชีพที่คอยให้คำปรึกษาสำหรับคนวัยทำงานและผู้สูงอายุที่ต้องการเกษียณตัวในต่างประเทศ เป็นต้น (EIC | Economic Intelligence Center, 2557)

โดยการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุนั้นจะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมของแต่ละประเทศ เช่น นโยบายการคุมกำเนิด การใส่ใจดูแลสุขภาพที่มากขึ้น การโภชนาการความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการแพทย์ที่ทำให้คนอายุยืนขึ้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม ค่านิยมและทัศนคติ ในปี พ.ศ.2559 ประชาคม อาเซียนซึ่งมีสมาชิก 10 ประเทศ มีประชากรรวมกัน ทั้งหมด 639 ล้านคน มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป 61 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.6 ของประชากรทั้งหมด สำหรับประเทศไทยมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุมาก เป็นอันดับสองของอาเซียนรองจากประเทศสิงคโปร์ และในปี พ.ศ.2562 จะเป็นครั้งแรกที่มีประชากร สูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี) คือ มีผู้สูงอายุ 18% เด็ก 15.9% และในปี พ.ศ.2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) โดยมีผู้สูงอายุ 20% เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2559) (เกษรา โปธิ์เย็น, 2562)

เนื่องด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น มีผู้สูงอายุจำนวนมากในทุกๆปีดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจผู้สูงอายุเพื่อนำไปวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาทั้งด้าน ผลิตภัณฑ์และบริการ รวมถึงการตลาดเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การมองเห็นถึงโอกาสทางธุรกิจของตลาดกลุ่มผู้สูงอายุเหล่านี้จะกลายเป็นตลาดเป้าหมายสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาลปี 2559 ที่ช่วยเหลือสังคมผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาประเภทธุรกิจผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาถึงโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบข้อมูลประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นฐานข้อมูลผู้สูงอายุ
2. ทราบถึงความพึงพอใจของนโยบายของรัฐบาลปี 2559 ที่ช่วยเหลือสังคมผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อให้รับรู้ถึงปัญหาและเข้าช่วยแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจผู้สูงอายุมีการวางแผนและปรับตัวที่จะทำการพัฒนาสินค้าและบริการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและจะกลายเป็นลูกค้ากลุ่มใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญ ในอนาคต

ขอบเขตงานวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับ โอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคตในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุ บุตรหลานของผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ทางผู้วิจัย ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยจึงต้องกำหนด โดยการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1970) โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่สามารถยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนได้ที่ 5 % ระดับความเชื่อมั่น 95 % ซึ่งจากการเปิดตารางของ Yamane พบว่าจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 400 ตัวอย่าง

3. ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื้อหาที่ทำการศึกษาค้นคว้าได้แก่ 1) ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ 2) นโยบายของรัฐบาลปี 2559 ที่ช่วยเหลือสังคมผู้สูงอายุ ได้แก่

(1) การจ้างงานผู้สูงอายุ ซึ่งมีสาระสำคัญ เป็นการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล โดยให้นายจ้างนำรายจ่ายประเภทเงินเดือน และค่าจ้างสำหรับการจ้างบุคลากรผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป) มาหักค่าใช้จ่ายได้ 2 เท่า สำหรับใน กรณีอัตราค่าจ้างไม่เกิน 15,000.- บาทต่อคนต่อเดือน โดยนายจ้างสามารถขอใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ทั้งนี้ ลูกจ้างจะต้องไม่เป็นลูกจ้างของกิจการ กรรมการ ผู้บริหารหรือเคยเป็นผู้บริหารของกิจการ

(2) การสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex) แบ่งเป็น 3 แนวทาง คือ 1.) มอบหมายให้กรมธนารักษ์นำที่ราชพัสดุมาสร้าง ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ 4 พื้นที่นำร่อง ได้แก่ ชลบุรี นครนายก เชียงราย และเชียงใหม่ โดยกำหนดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมในอัตราเดียวกันกับ โครงการธนารักษ์ประชารัฐ ยกเว้นพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ 2.) ให้การเคหะแห่งชาติ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สนับสนุนจัดหาสถานที่เหมาะสมเพื่อ สร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุบนพื้นที่อื่น โดยนำหลักการของโครงการบ้านมั่นคงและบ้านประชารัฐ มาใช้ และ 3.) กำหนดให้ธนาคารออมสินและธนาคารอาคารสงเคราะห์ให้การสนับสนุนสินเชื่อเงื่อนไขแบบ ผ่อนปรนให้กับผู้ประกอบการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ ต้องการพัฒนาโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Pre-Finance) ในวงเงินรวมไม่เกิน 4,000 ล้านบาท รวมถึงยังปล่อยสินเชื่อให้ผู้ต้องการมีบ้าน หรือ PostFinance อีกด้วย โดยจะให้สิทธิในการจองแก่บุตรที่ ทำหน้าที่เลี้ยงดูบิดามารดาที่สูงอายุเป็นลำดับแรก

(3) การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Reverse Mortgage) เพื่อให้ผู้สูงอายุนำที่อยู่อาศัย ที่ตนมีกรรมสิทธิ์และปลอดภาระหนี้มาเปลี่ยนเป็น รายได้ในการดำรงชีพเป็นรายเดือนได้ ซึ่งมูลค่าเงินที่ กู้ได้จะขึ้นอยู่กับอายุของผู้กู้ มูลค่าบ้านและอัตรา ดอกเบี้ย โดยให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ผู้นำร่อง ผลักดันฯ โดยผู้กู้จะต้องมีอายุ 60 ปีขึ้นไป และมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย อายุสัญญา 2 รูปแบบ คือ อายุสัญญาตามอายุขัยของผู้กู้ และอายุสัญญาที่กำหนด ช่วงเวลา

(4) การออมภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบที่มีอายุตั้งแต่ 15-60 ปี ครอบคลุมลูกจ้างเอกชน ลูกจ้างชั่วคราว ส่วนราชการ พนักงานราชการและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยกำหนดให้นายจ้างและลูกจ้างต้องร่วมกัน ส่งเงินเข้ากองทุนในอัตรา 3% ของค่าจ้าง แต่ไม่เกิน

1,800 บาทต่อเดือน ยกเว้นลูกจ้างที่มีรายได้ต่ำกว่า 1 หมื่นบาทต่อเดือน นายจ้างจะเป็นผู้จ่ายทั้งหมด ส่วนกรณีที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอยู่แล้วแต่ ส่งไม่ถึง 3% เช่น นำส่งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดือนละ 1% ในส่วนที่เหลือก็ต้องนำมาส่งที่กองทุนบำเหน็จ บำนาญแห่งชาติ (กบข.) อีก 2% เพื่อให้ครบ 3% และลูกจ้างผู้ที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้จะสามารถ เลือกรูปแบบการรับเงินได้เมื่อครบอายุตามกำหนด โดยสามารถเลือกรับเงินเป็นก้อน หรือรับตามงวดเป็นรายเดือนจนครบ 20 ปี

(5) การบูรณาการระบบบำเหน็จบำนาญแห่งชาติได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติและกองทุนบำเหน็จบำนาญ แห่งชาติ (กบข.) และอนุมัติ (ร่าง) พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ และ (ร่าง) พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบาย และกำหนดทิศทางการพัฒนา และกำกับ ดูแลระบบบำเหน็จบำนาญของประเทศให้มีความ ครอบคลุม เพื่อให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์จากการลงทุนที่เหมาะสม โดย (ร่าง) กฎหมายทั้ง 2 ฉบับ ดังกล่าว ขณะนี้ได้ผ่านการตรวจพิจารณาของ คณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

(6) การให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยและมาตรการภาษี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2560 เพื่อสนับสนุนการมีบุตร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการ รองรับโครงสร้างประชากรของประเทศที่ปรับเปลี่ยน เข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ และมีสัดส่วนของ ประชากรวัยแรงงานลดลง เพื่อให้โครงสร้างประชากร ในภาพรวมของประเทศมีความสมดุลและมีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในการดำเนินมาตรการให้เงิน ช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยได้ให้กระทรวงการคลังให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกเกี่ยวกับ การจ่ายเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ มาตรการทั้งหมดนี้ ออกมารองรับสังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ คือ มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ไม่ต่ำกว่า 10% ของประชากร ทั้งประเทศ มาตั้งแต่ปี 2561 และสิ้นปี 2559 ประเทศไทยมีอัตราส่วนผู้สูงอายุคิดเป็น 18% ของประชากรทั้งประเทศ และคาดว่าจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ หรือมี ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปไม่ต่ำกว่า 20% ของประชากรทั้ง ประเทศในปี 2564

3)ประเภทธุรกิจผู้สูงอายุ ได้แก่

(1) ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ นับเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวแบบใหม่ที่ได้ได้รับความสนใจจากกลุ่มผู้สูงอายุอยู่ในขณะนี้ เพราะได้ทั้งการพักผ่อนหย่อนใจและสุขภาพดีอีกด้วย เนื่องจาก ผู้สูงอายุจะได้เดินทางไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ พร้อมกับ จัดสรรเวลาส่วนหนึ่งเพื่อมาทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ อย่างถูกวิธีตามหลักทางการแพทย์ เช่น การนวดแผนไทย การอบ การประคบสมุนไพร การทำโยคะ เป็นต้น ดังนั้นผู้ประกอบการจำเป็นต้องพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข โครงสร้าง พื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงบริการต่าง ๆ ให้ มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ควรจัด โปรแกรมการท่องเที่ยวในลักษณะไม่เร่งรีบเรียบง่าย ใกล้ชิดธรรมชาติ ปลอดภัย ไม่สร้างมลพิษ เน้นอาหาร สะอาดเพื่อสุขภาพ เตรียมความ

พร้อมบริการด้านความปลอดภัย จัดให้มีเจ้าหน้าที่นำเที่ยวที่มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาล ตลอดจนเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อสร้างหลักประกันด้านความปลอดภัย เพิ่มความเชื่อมั่นและสร้างความมั่นใจให้กับผู้สูงอายุ

(2) ธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพ การดูแลสุขภาพเป็นสิ่งที่จะต้องทำเป็นอย่างมากกับผู้สูงอายุที่ร่างกายเริ่มมีการเสื่อมถอยไม่ได้แข็งแรงเหมือนแต่ก่อนการเลือกบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพจึงเป็นทางเลือกที่ดีในการดูแลสุขภาพ อาหารเพื่อสุขภาพของผู้สูงอายุอาจอยู่ในรูปแบบของอาหาร เครื่องดื่มและอาหารเสริม โดยต้องมีคุณสมบัติเด่นด้านคุณค่าทางโภชนาการที่ครบถ้วน มีส่วนช่วยชะลอความเสื่อมของร่างกาย สามารถย่อยได้ง่าย ดูดซึมได้ดี ไขมันต่ำไม่มีคอเลสเตอรอล น้ำตาลน้อยหรือไม่มีเลยและมีส่วนประกอบที่ป้องกันและลดความเสี่ยงโรคยอดนิยมที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ เช่น โรคหัวใจ มะเร็งและเบาหวาน เป็นต้น

(3) ธุรกิจความงามเพื่อการชะลอวัย ผู้สูงอายุแม้จะมีอายุที่เพิ่มมากขึ้น แต่ทุกคนต้องการให้ตนเองดูดีไม่แก่ จึงเป็นโอกาสของธุรกิจเสริมความงามสำหรับผู้สูงอายุซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบัน ผู้ประกอบการจึงมุ่งเจาะตลาดผู้สูงอายุโดยเฉพาะ เครื่องสำอางประเภทออร์แกนิกที่ผลิตจากธรรมชาติ หรือสมุนไพร และการนำสมุนไพรท้องถิ่นมาผสมกับเทคโนโลยีทางการแพทย์และสุขภาพ ทำให้เกิดสินค้าหรือนวัตกรรมเพื่อสุขภาพใหม่ ๆ เช่น เครื่องสำอางสมุนไพรที่มีสรรพคุณต่อต้านชะลอริ้วรอย ลดรอยกระ จุดด่างดำเพิ่มมากขึ้น

(4) ธุรกิจสัตว์เลี้ยงดูแลผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุจะมีความรู้สึกเหงาจากการใช้ชีวิตเพียงลำพัง เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบันอยู่แบบครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น หลายคนเลือกที่จะไม่มีลูก อีกทั้ง ลูกหลานมีภาระหน้าที่การทำงานที่จะต้องทำ การเลี้ยงสัตว์จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุได้ผ่อนคลายและคลายเหงาได้อย่างดี ทำให้เกิดธุรกิจสัตว์เลี้ยงขึ้นมามากมาย โดยเฉพาะหากเป็นสัตว์เลี้ยงที่ได้รับการฝึกมาโดยเฉพาะเพื่อดูแลผู้สูงอายุ แล้วนับเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่น่าสนใจในปัจจุบัน

(5) ธุรกิจด้านนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของผู้สูงอายุ จากการขยายตัวของสังคมผู้สูงอายุในปัจจุบันทำให้ผู้ประกอบการให้ความสนใจเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของผู้สูงอายุ ทั้งที่เป็นนวัตกรรมที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผลิตเป็นอุตสาหกรรมและนวัตกรรมที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่ผลิตขึ้นใช้เองในชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุและนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของผู้สูงอายุที่สภาพร่างกายเริ่มถดถอย ซึ่งเป็นการช่วยให้การดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น เช่น กะลาคุดจุดกะลา ยางยืด บาร์คูกลมกลิ้งนวดฝ่าเท้า สะพานโค้งบริหารหัวไหล่ ไม้เท้าช่วยพยุงเก้าอี้สำหรับผู้สูงอายุ เฟอร์นิเจอร์ตัววางรองเท้าเนกประสงค์ สำหรับผู้สูงอายุ ส้วมสไลเดอร์ โขฟาที่สามารถปรับเป็นเตียงนอนได้ เตียงนอนที่สามารถปรับระดับความสูงต่ำได้ หมอนหรือเก้าอี้สำหรับผู้สูงอายุ นาฬิกาอัจฉริยะสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

(6) ธุรกิจด้านประกันสุขภาพ ประกันชีวิต ปัจจุบันคนไทยเห็นความสำคัญของการทำประกันมากขึ้นเพราะสามารถคุ้มครองความเสี่ยงต่างๆ ได้ โดยเฉพาะความเสี่ยงเรื่องสุขภาพ แม้แต่บริษัทประกันเองก็

ได้มีการพัฒนาความคุ้มครองเฉพาะด้าน มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการสำหรับการดำเนินชีวิตของคนไทยมากขึ้น การประกันสุขภาพและประกันชีวิตจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถคุ้มครอง ความเสี่ยงเรื่องสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุได้ เมื่อผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นส่งผลให้ธุรกิจประกันสุขภาพ และประกันชีวิตมีโอกาสดิบโตได้อีก หากพิจารณา อัตราการครอบครองกรมธรรม์ประกันชีวิตของคนไทย ยังคงมีระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับจำนวนประชากร ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

(7) ธุรกิจให้บริการเคลิเวอรี เคลิเวอรีเป็นธุรกิจสมัยใหม่ที่ให้บริการ เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายของการสั่งซื้อสินค้าผ่าน บริการดังกล่าว โดยเฉพาะสามารถอำนวยความสะดวก ให้กับผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก เพราะการที่ผู้สูงอายุจะออกไปเดินเลือกซื้อของนอกบ้านเป็นเรื่องที่ไม่สะดวกนัก ดังนั้น หากผู้ให้บริการต่าง ๆ ให้ความสำคัญและ ออกแบบเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุให้มากขึ้น โอกาสดิบโต ของธุรกิจนี้ยังมีโอกาสที่จะเติบโตได้อีกมาก

(8) ธุรกิจการดูแลผู้สูงอายุ สุขภาพของผู้สูงอายุคือสิ่งจำเป็นสูงสุดใน การมีชีวิตที่ยืนยาวและห่างไกลจากโรคร้าย ธุรกิจการ ดูแลผู้สูงอายุ หรือสถานที่ดูแลผู้สูงอายุที่มีบุคลากรทาง การแพทย์คอยดูแล ให้ความสะดวกแก่ผู้ป่วยหรือ ผู้สูงอายุในการทำกิจวัตรประจำวัน เช่น การเดิน กายภาพบำบัด อาบน้ำ การกิน การขับถ่าย การแต่งตัว และมีการเตรียมอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการรักษา การให้พยาบาล การโภชนาการบำบัด เป็นต้น ซึ่งลักษณะการให้บริการจะมีหลายรูปแบบ เช่น การส่งบุคลากรไป ดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน การเปิดเป็นศูนย์ดูแลเฉพาะหรือการให้บริการผู้สูงอายุเข้ามาพักอาศัยในบ้าน ซึ่งจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีการติดตั้งอุปกรณ์เฉพาะ เช่น ราวจับ ทางลาด เป็นต้น ซึ่งจะเหมาะกับผู้สูงอายุที่ มีโรคประจำตัวหรือมีอาการเจ็บป่วยเฉพาะที่ต้องพบ แพทย์บ่อย ๆ ธุรกิจประเภทนี้จะให้ความรู้สึกไม่ต่าง จากอยู่ที่บ้านมากนัก เพราะไม่ต้องปรับตัวมากเมื่อ เทียบกับ โรงพยาบาล ปัจจุบันมีให้บริการทั้งระยะสั้น และระยะยาว

(9) ธุรกิจฟิตเนสเทรนเนอร์เฉพาะทาง สำหรับผู้สูงอายุ การออกกำลังกายนับเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวันในปัจจุบัน จึงทำให้มีฟิตเนส เทรนเนอร์เกิดขึ้นมากมาย แต่ฟิตเนสที่เน้นการออกกำลังกายสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ โดยเฉพาะยังมีจำกัดเมื่อ เทียบกับจำนวนผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยกลุ่มผู้สูงอายุต้องการสถานที่ อุปกรณ์ รวมทั้งคอร์ส เทรนนิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตนเองเพื่อเป็นทางเลือก ในการดูแลสุขภาพ ดังนั้น ธุรกิจนี้เป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่ น่าสนใจที่จะเจาะตลาดผู้สูงอายุได้

(10) ธุรกิจที่ปรึกษาวางแผนทางการเงินหลังเกษียณ กลุ่มผู้สูงอายุจะให้ความสำคัญกับฐานะทางการเงินหลังเกษียณว่าจะมีเงินเพียงพอในการใช้ จ่ายในชีวิตประจำวันหรือไม่ ที่ผ่านมาในช่วงหนุ่มสาววัยทำงานอาจยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญมากนัก จึงไม่ได้มีการวางแผนทางการเงินที่ดี ทำให้มีความเสี่ยงทางการเงินค่อนข้างมาก ผู้สูงอายุหลายคนจึงเลือกใช้นักการเงินมืออาชีพมาช่วยลดความเสี่ยง จึงเป็นการสร้างโอกาสให้กับธุรกิจที่ปรึกษาวางแผนทางการเงิน และ โอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้

● **ตัวแปรอิสระ**

- ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ต่อเดือน และลักษณะครอบครัว
- นโยบายของรัฐบาลปี 2559 มาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุ ได้แก่ การจ้างงานผู้สูงอายุ การสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ การออมภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบที่มีอายุตั้งแต่ 15 - 60 ปี การบูรณาการระบบบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ และการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยและมาตรการภาษี ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2560

- ประเภทธุรกิจผู้สูงอายุ ได้แก่ ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพ ธุรกิจความงามเพื่อการชะลอวัย ธุรกิจสัตว์เลี้ยงดูแลผู้สูงอายุ ธุรกิจด้านนวัตกรรมการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของผู้สูงอายุ ธุรกิจด้านประกันสุขภาพ ประกันชีวิต ธุรกิจให้บริการเคลิเวอริ ธุรกิจการดูแลผู้สูงอายุ ธุรกิจฟิตเนสเทรนเนอร์เฉพาะทางสำหรับผู้สูงอายุ ธุรกิจที่ปรึกษาวางแผนทางการเงินหลังเกษียณ

● **ตัวแปรตาม**

โอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร

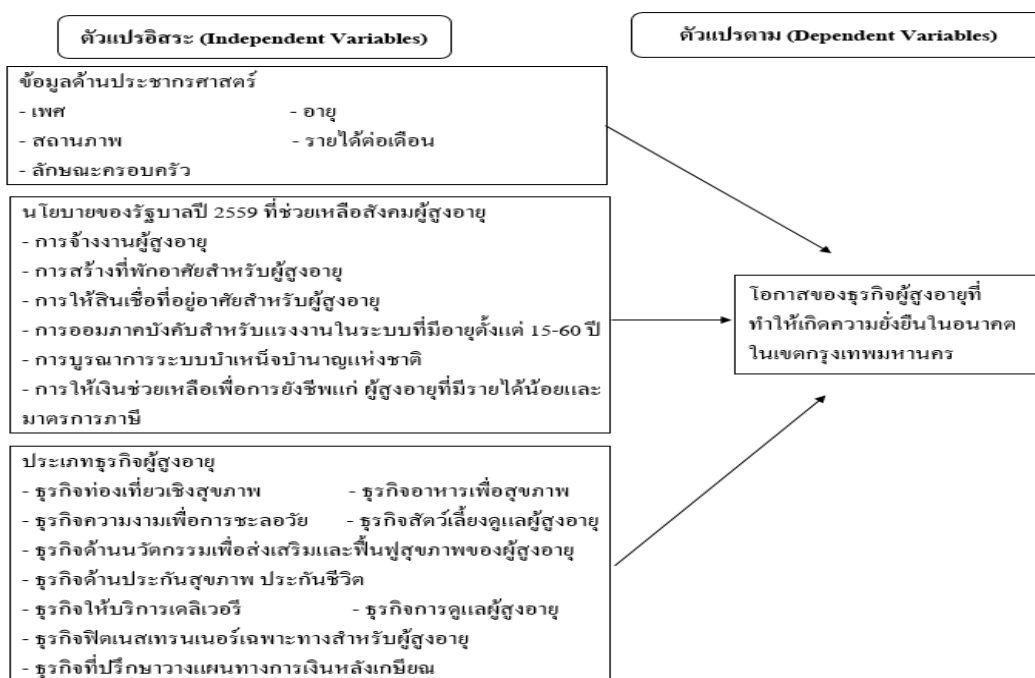
5. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาในช่วงเดือน มีนาคม 2563 ถึงเดือนเมษายน 2563

ขอบเขตด้านเครื่องมือในการวิจัย

ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัย คือแบบสอบถาม เกี่ยวกับโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวความคิดงานวิจัย

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยทำการออกแบบมีขั้นตอนโดยเริ่มแรกได้มีการทบทวนวรรณกรรม ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดทำแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้สูงอายุ บุตรหลานของผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของธุรกิจผู้สูงอายุ ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,063,871 คน (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2562) ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1970) พบว่าจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ 400 กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบไปด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรของผู้สูงอายุ บุตรหลานของผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของธุรกิจผู้สูงอายุที่ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับลักษณะประชากร ได้แก่ ข้อมูลเพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะครอบครัว มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจนโยบายของรัฐบาลปี 2559 ที่ช่วยเหลือสังคมผู้สูงอายุ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจประเภทธุรกิจผู้สูงอายุที่ประกอบการอย่างยั่งยืน ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจที่ทำให้เกิดโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ข้อ รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 20 ข้อ

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล โดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ใช้ค่าร้อยละใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) ในวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่มซึ่ง ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ที่ประกอบด้วย ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านสถานภาพ ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และด้านลักษณะครอบครัว

2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ซึ่งได้แก่ ความพึงพอใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลปี 2559 ที่ช่วยเหลือสังคม

ผู้สูงอายุ ประเภทธุรกิจผู้สูงอายุที่ และ โอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขต กรุงเทพมหานคร

3. ผลการวิจัย

1. ด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้สูงอายุ บุตรหลานของผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของธุรกิจ ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 อยู่ในช่วงอายุ 36 - 45 ปี จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 สถานภาพสมรส จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 ลักษณะครอบครัวอาศัยอยู่กับบุตรหลานเท่านั้น จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2

2. ผลการวิจัยความพึงพอใจนโยบายของรัฐบาลปี 2559 ที่ช่วยเหลือสังคมผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานคร โดยรวมระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าการให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด อันดับแรก คือ การให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยและมาตรการภาษี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 รองลงมา คือ การสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 การบูรณาการระบบบำนาญแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 การออกภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบที่มีอายุตั้งแต่ 15-60 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการจ้างงานผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยความพึงพอใจของประเภทธุรกิจผู้สูงอายุที่ประกอบการอย่างยั่งยืน ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยรวมระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรก คือ การใช้บริการธุรกิจธุรกิจด้านนันทนาการเพื่อส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมาคือ ธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 การใช้บริการธุรกิจความงามเพื่อการชะลอวัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 การใช้บริการธุรกิจการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และอยู่ในระดับมาก คือ การใช้บริการธุรกิจให้บริการเดลิเวอรี่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 การใช้บริการธุรกิจด้านประกันสุขภาพ ประกันชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 การใช้บริการธุรกิจที่ปรึกษาวางแผนทางการเงินหลังเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 การใช้บริการธุรกิจฟิตเนสเทรนเนอร์เฉพาะทางสำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 การใช้บริการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 การใช้บริการธุรกิจสัตว์เลี้ยงดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ตามลำดับ

4. ผลการวิจัยความพึงพอใจในโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยรวมระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรก คือ ได้รับบริการที่ตรงตามต้องการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ได้รับบริการที่คุ้มค่า ในราคาที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 การให้บริการมีความสะดวกสบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และอยู่ในระดับมาก คือ การบริการมีขั้นตอนแสดงการให้บริการ

ด้านต่างๆ อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 พนักงานแสดงกิจกรรมยาเสพติด อ่อนโยน และเต็มใจในการให้บริการทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ตามลำดับ

4. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจจะมีผลต่อโอกาสของธุรกิจผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น ตัวแปรส่วนประสมทางการตลาด
2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะของผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลายยิ่งขึ้นควรขยายขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษาให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น ผู้สูงอายุในจังหวัดอื่นๆ ใน ประเทศไทย

บรรณานุกรม

- เจริญ ธานีรัตน์. (2551). การส่งเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุ. วารสารรามคำแหง, 25 (พิเศษ), 148-159
- มินตรา สารระรักษ์ (2558). การส่งเสริมกิจกรรมทางกายในวัยสูงอายุ วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีที่ 17 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2558
- จุฑามณี สายยี่ด. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเรียกใช้สถานบริการผู้สูงอายุ ในเขตประเวศ (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เกษรา โพธิ์เย็น (2562). สังคมผู้สูงอายุ โอกาสของธุรกิจที่ยั่งยืนในอนาคต วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2562)